

Súd: Mestský súd Bratislava II
Spisová značka: B1-7P/6/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1121207759
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 04. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Róbert Bardáč PhD.
ECLI: ECLI:SK:OSBA1:2022:1121207759.4

Uznesenie

Okresný súd Bratislava I v právnej veci starostlivosti o súdu maloleté dieťa: X. Č., nar. XX. M. XXXX, bytom u matky, zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce sociálnych vecí a rodiny Bratislava, Vazovova 7/A, Bratislava, dieťa rodičov: matka: X. Č., nar. XX. M. XXXX, bytom E. XX, Bratislava, a otec: V. Č., nar. XX. M. XXXX, bytom X. X, Bratislava, právne zastúpený: Mgr. Alica Mendlová, advokátka so sídlom Riečna 2, Bratislava, o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, takto:

rozhodol:

Návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia sa zamieťa.

odôvodnenie:

1. Otec sa návrhom doručeným Okresnému súdu Bratislava I (ďalej len „súd“) domáha nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým súd určí, že až do skončenia konania vo veci samej nie je povinný prispievať na výživu maloletej X. Č., nar. XX. M. XXXX.

2. Návrh odôvodnil otec tým, že rozsudkom tunajšieho súdu z 9. augusta 2021, č. k. 3P/51/2020-239, bola schválená rodičovská dohoda, v zmysle ktorej bola maloletá zverená do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, súčasne bol otec zaviazaný prispievať na výživu maloletej vo výške 1.000 € mesačne a zaviazal sa uhrádzať 700 € na nájom bytu matky na zabezpečenie bytových potrieb maloletej. Po právoplatnosti rozsudku sa rodičia snažili realizovať striedavú starostlivosť, avšak na strane otca nastala náhla výrazná zmena pomerov v prudkom poklese príjmov pre pandémiu COVID 19. Firmy otca sa ocitli v ekonomickej situácii, ktorá im nevykazuje taký zisk ako v predchádzajúcich obdobiach. Vzhľadom na skutočnosť, že otec podniká v oblasti gastronómie, obmedzenia a opatrenia súvisiace s ochorením COVID 19 spôsobili značný prepád ziskov. Na základe uvedeného sa životná úroveň otca výrazne znížila. Uvádza, že matka žije v nadštandardnom 4-izbovom byte na O. dieloch, pričom výška nájmu činí 1.100 €. Matka nemá žiadnu inú vyživovaciu povinnosť a uvedený prenájom je neprimeraným nákladom. Uvedený nájom v plnej výške hradí otec. V súčasnosti hradí uvedené výživné a nájom z úspor, čo však nemôže pri súčasných príjmoch ustáť. Situácia je pre otca neúnosná, nakoľko prebieha striedavá starostlivosť a otec má rovnaké výdavky s maloletou ako matka. Otec má s maloletou mimoriadne pozitívny vzťah snaží sa plniť nad rámec svojich povinností, hradí všetky náklady maloletej na školu, krúžky a pod. Avšak v súčasnosti nie je schopný hradiť nadštandardný nájom podľa potrieb matky maloletej. Má za to, že treba neodkladne upraviť pomery až do vyriešenia sporných pohľadávok žalovaného a dovtedy neohroziť prevádzku žalovaného.

3. Súd sa oboznámil s návrhom, listinami pripojenými k návrhu a zistil nasledovné skutočnosti. Z rozsudku tunajšieho súdu z 9. augusta 2021, č. k. 3P/51/2020-239, vyplýva, že matka a otec uzatvorili rodičovskú dohodu o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej X. Č., J.. XX.X.XXXX, pričom bola zverená do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov. Otec bol zaviazaný prispievať výživným na maloletú k rukám matky vo výške 1.000 € mesačne vždy do 15.dňa príslušného kalendárneho mesiaca, počnúc právoplatnosťou výroku o rozvode manželstva. Z úradného záznamu (č. I. 82 spisu) vyplýva skutočnosť, že uvedený rozsudok nie je právoplatný. Z listín: účtovné závierky

spoločnosti S. s.r.o. (IČO: XX XXX XXX) k 31. decembru 2020 a k 31. augustu 2021 a daňové priznanie tejto spoločnosti za rok 2020, účtovné závierky spoločnosti N., s. r. o. (IČO: XX XXX XXX) k 31. decembru 2020 a k 31. augustu 2021, účtovné závierky spoločnosti K. N. SK s.r.o. (IČO: XX XXX XXX) k 31. decembru 2020 a k 6. decembru 2021, vyplýva prehľad o hospodárení a to stav majetku, záväzkov a kapitálu týchto spoločností za uvedené obdobia, pričom v týchto spoločnostiach je otec spoločníkom alebo konateľom. Z listiny na č. I. 65 (výňatok zo zmluvy) vyplýva, že príspevok v súkromnej základnej škole je pre školský rok je 1.000 € pre prvý stupeň 1. až 4. ročník a 600 € pre školský klub detí. Z listiny na č. I. 66 (fotografia časti bližšie neurčenej zmluvy) vyplýva, informácia o názve školy maloletej (Súkromná základná škola P. XX, XXX XX G.) a meno a priezvisko žiaka: X. Č.. Rodný list maloletej a bližšie nešpecifikovaný list vlastníctva, na ktoré odkazuje otec v návrhu ako prílohy pripojené neboli. Obsah rodného listu maloletej má súd za osvedčený z č. I. 21 pripojeného spisu so sp. zn. 3P/51/2020.

4. Podľa § 111 písm. c) zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok v znení neskorších predpisov v konaní vo veciach starostlivosti súdu o maloletých súd rozhoduje o výžive maloletého.

5. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

6. Neodkladné opatrenie možno v zmysle § 324 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) nariadiť na návrh pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení.

7. Podľa § 325 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

8. Podľa § 325 ods. 2 písm. d) CSP neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala.

9. Podľa § 328 ods. 1 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

10. Podľa § 26 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rodine“), ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

11. Predmetom konania je nariadenie neodkladného opatrenia a to počas konania vo veci samej. Z citovaných zákonných ustanovení, ako aj zo samotného charakteru neodkladného opatrenia vyplýva, že pred jeho nariadením nemusí súd zisťovať všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné na vydanie rozhodnutia vo veci samej. Nemožno ho však vydať iba na základe tvrdení navrhovateľa, bez osvedčenia aspoň základných skutočností umožňujúcich prijať záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa prostredníctvom neodkladného opatrenia má poskytnúť ochrana ako aj o potrebe bezodkladnej úpravy pomerov. Neodkladné opatrenie vo veciach starostlivosti súdu o maloletých má mať vzhľadom na skutočnosť, že ide o úpravu bezprostredne dotýkajúcu sa záujmov maloletých detí, miesto len tam, kde bez okamžitého zásahu zo strany súdu vo forme bezodkladnej úpravy pomerov sú záujmy, starostlivosť, výchova, výživa, či dokonca zdravie alebo život maloletého vážne ohrozené. Súd zastáva názor, že o takú situáciu v danom prípade nejde a preto dospel k záveru, že návrhu otca nie je možné vyhovieť.

12. Súd z vlastnej úradnej činnosti zistil, že rozsudok z 9. augusta 2021, č. k. 3P/51/2020-239, ktorým bola schválená rodičovská dohoda o úprave práv a povinností k maloletej na čas po rozvode nadobudol právoplatnosť len dňa 27. novembra 2021, t. j. odvtedy uplynulo len necelých 4,5 mesiaci. Súd teda nevidí aktuálne možnosť riešiť otázku úpravy tejto dohody z dôvodu zmeny pomerov po rozvode manželstva rodičov maloletej. Z listín pripojených otcom k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia nemá súd za osvedčené, že by došlo k takej zmene pomerov v zmysle § 26 zákona o rodine pomerov, ktorá by navyše z hľadiska bezodkladnosti alebo ohrozenia výkonu rozhodnutia odôvodňovala nariadenie neodkladného opatrenia.

13. V návrhu sa uvádza, že otec podniká v oblasti gastronómie a opatrenia a obmedzenia s ochorením COVID 19 mu spôsobili značný prepad ziskov. Ako konkrétne sa uvedené prejavilo na podnikaní otca z návrhu nevyplýva. Z hľadiska možností, ktoré má súd pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení by bolo žiaduce, aby navrhovateľ osvedčil základnú existenciu skutočností, ktoré tvrdí. Vzhľadom na to, že rozsudok tunajšieho súdu z 9. augusta 2021, č. k. 3P/51/2020-239, ktorým bola schválená rodičovská dohoda o úprave práv a povinností k maloletej na čas po rozvode neobsahuje odôvodnenie, súd nemá za osvedčené, že oproti stavu, ktorý existoval v čase vyhlásenia uvedeného rozsudku došlo na strane otca ako navrhovateľa k zmene pomerov. Súdu je známe, že existujúca pandémia šírenia koronavírusu ohrozila činnosť viacerých podnikateľských segmentov, osobitne gastronomické prevádzky. Z návrhu, ani jeho príloh však nevyplýva, k akej konkrétnej, resp. zásadnej zmene malo dôjsť medzi 9. augustom 2021 (vyhlásenie rozsudku so schválenou rodičovskou dohodou) a dňom podania návrhu otcom. Konkrétne súd poukazuje na to, že primárne obmedzenia týchto prevádzok nastali a prejavili sa pred 9. augustom 2021. Inými slovami, pokiaľ poukazuje v návrhu otec na to, že došlo k zmene, nie je zrejme k akej zmene došlo v súvislosti s opatreniami medzi 9. augustom 2021 a podaním návrhu, pretože podstata opatrení (a aj napr. núdzový stav) prebehli do 9. augusta 2021. Z návrhu nemal súd za osvedčené ani len to, že otec podniká v oblasti gastronómie. Pokiaľ otec mienil, že uvedenú informáciu má súd odvodiť z účtovných závierok spoločností, ktoré pripojil k návrhu na vydanie neodkladného opatrenia, potom treba dodať, že to z nich nevyplýva. Z výpisov z obchodného registra týchto spoločností vyplýva, že tieto spoločnosti majú početné predmety podnikania a nevyplýva z nich prevádzka žiadneho zariadenia v oblasti gastronómie a už vôbec nie žiaden pokles príjmov otca.

14. Tiež súd nevidí dôvodné porovnávať účtovné závierky za rok 2020 s priebežnými účtovnými závierkami za rok 2021, ktoré majú výpovednú hodnotu týkajúcu sa len časti účtovného obdobia a bezprostredne neodrážajú zmenu pomerov, ktorú predpokladá § 26 zákona o rodine. Inými slovami, priebežný stav hospodárenia spoločností, v ktorých je otec konateľom alebo spoločníkom samo o sebe nesvedčí tomu, že na strane otca došlo k zmene pomerov. Paradoxne, napríklad v účtovnej závierke pre spoločnosť N. k 31. augustu 2021 deklaruje výnosy 24.957 €, kým za rok 2020 sa deklarovali výnosy 31.142 €, čo pri prepočte na mesiace vychádza priaznivejšie pre rok 2021. Obdobne v prípade K. N. SK s.r.o., kde sa v účtovnej závierke k 6. decembru 2021 (zrejme chyba - návrh bol podaný pred 6. decembrom 2021) deklarujú výnosy 15.447 €, kým za rok 2021 sa deklarujú výnosy 14.161 €. Súd to však uvádza len ako príklad, pretože samotná ekonomická stránka prevádzky spoločností otca, či osamotené posudzovanie výnosov, nič konkrétne nevytvorí o tom, či na strane otca došlo alebo nedošlo k zmene pomerov, ktorú predpokladá § 26 zákona o rodine. Ak by aj áno, súd by takýto záver v rámci rozhodovania o neodkladnom opatrení nemohol z účtovných závierok urobiť, pretože hospodárenie spoločností môže závisieť od rôznych okolností, ktoré nemôže súd skúmať pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení a môže byť teda skreslené už len napr. úvermi, rizikovými obchodmi, do ktorých sa spoločnosť pustila a pod.

15. V návrhu sa tiež uvádza, že „u matky sa zvýšil príjem a teda je tu neodkladná potreba úpravy pomerov“, resp. že sa „životná úroveň matky výrazne zvýšila“. Otec odôvodňuje návrh tým, že sa zvýšil príjem a životná úroveň matky, no súd to nepovažuje za dôvody pre bezodkladnú úpravu pomerov. Súd je názoru, že prípadné navýšenie príjmu matky, ktoré otec iba tvrdí, ale zatiaľ nijako neosvedčuje (navrhuje totiž k tomu vykonať dokazovanie) samo o sebe nezakladá neodkladnú potrebu úpravy pomerov. Ďalej otec dôvodí napríklad tým, že „je treba neodkladne upraviť pomery až do vyriešenia sporných pohľadávok žalovaného a dotedy neohroziť prevádzku žalovaného“. Súd má za to, že prednosť pred ohrozením prevádzky má plnenie vyživovacej povinnosti otca voči maloletej v zmysle existujúcej úpravy a nie potreba upraviť pomery do vyriešenia akýchkoľvek pohľadávok (nie je navyše zrejme, o aké pohľadávky má ísť). Tiež otec namieta, že napr. „momentálne nie je v jeho možnostiach hradiť matke také vysoké výživné a nájom“ alebo že „nie je schopný hradiť nadštandardný nájom podľa potrieb matky maloletej“. Je teda zrejme, že otec má výhrady voči poskytovaniu platieb na nájomné matke maloletej (podľa skutkových tvrdení otca ide o sumu 1.100 €), ale ide o otázku, ktorá nesúvisí s úpravou rodičovských práv a povinností k maloletej. Inými slovami, súdu príde neprijateľné, aby vykonal bezodkladnú úpravu pomerov neodkladným opatrením v situácii, kedy nie je ohrozený život, zdravie alebo iný záujem maloletej.

16. Z vyššie uvedeného je zrejme, že otec neosvedčil splnenie žiadnej z podmienok pre nariadenie neodkladného opatrenia v zmysle 325 CSP v rámci podmienok predpokladaných ustanovením § 26

zákona o rodine. Preto súd rozhodol podľa § 328 ods. 1 CSP tak, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

17. O náhrade trov konania súd nerozhodoval, pretože o náhrade trov konania rozhodne vo veci samej so zreteľom na to, že o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa rozhoduje po začatí konania vo veci samej. Súd bude pokračovať v konaní vedenom pod sp. zn. 7P/6/2021. Po zabezpečení dôkazov a ich vyhodnotení následne súd rozhodne vo veci samej.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie na Okresnom súde Bratislava I do 15 dní odo dňa jeho doručenia. V odvolaní sa okrem toho, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka (vrátane uvedenia spisovej značky konania), čo sa ním sleduje, a podpisu uvedie aj to, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne a čoho sa odvolateľ domáha.